

Seminari In *Educació, diversitat*

Durant els dies 3, 4 i 5 de maig, es va celebrar el Seminari Internacional amb la participació d'unes 200 persones inscrites, i una mitjana de 150 assistents a cada sessió. Aquest Seminari va ser organitzat per l'STEI-i, dirigit per Pere Polo i coordinat per Fernanda Caro i Tomàs Martínez.

El dimarts dia 3, a les 10 hores es va fer la inauguració del Seminari, a càrrec de Pere Polo, director de l'Escola de Formació en Mitjans Didàctics de l'STEI-i i president d'Ensenyants Solidaris, amb l'assistència de Francesc Fiol, conseller de Cultura i Educació del Govern de les Illes Balears, d'Avel·lí Blasco, rector de la Universitat de les Illes Balears i Neus Santaner, secretària general de l'STEI-i.

Pere Polo va fer les presentacions corresponents i va agrair totes les col·laboracions rebudes per poder dur a terme el Seminari. Va destacar en la seva intervenció que les Illes Balears formen un teixit multicultural, un mosaic d'accents i de cultures i que actualment un 15,7% de la població està format per població estrangera. Que aquesta diversitat està constituïda pels nous veïns socials, arribats del Sud social i que són el reflex d'una globalització desigual i injusta, i que podria constituir un factor enriquidor, i per cohesionar tot això, hi ha tres dimensions: la política: accés a la residència, a la ciutadania i el dret de vot, independentment d'on vinguin; la social: poder tenir accés a un habitatge, gaudir dels serveis públics i que tinguin treball; i la dimensió cultural: reconeixement de les diferències. **Neus Santaner** va parlar sobre el problema que suposa que unes persones hagin d'abandonar els seus països d'origen i anar-se'n a treballar i

viure a llocs desconeguts, va desitjar que poguéssim treure profit del treball que es faria durant aquests tres dies i va agrair a totes les institucions i persones que havien fet possible el Seminari. **Francesc Fiol** va explicar que ja hi havia a la Comunitat un 10,1% de població estrangera i que a les escoles hi havia alumnat procedent de 103 països diversos i unes 40 llengües diferents, que li semblava un encert la realització del Seminari i que esperava que poguéssim treure i enviar-li conclusions. **Avel·lí Blasco** va felicitar els organitzadors del Seminari per l'encert que suposava la temàtica i pel repte que suposa al Sistema Educatiu, ja que s'ha de tenir com a objectiu aconseguir la interculturalitat i la sensibilització de tota la població.

A continuació **Neus Lladrés** va presentar **Pablo Gentili**, professor de la Universitat de l'estat de Rio de Janeiro, que havia d'exposar la ponència *Educació i ciutadania a Amèrica Llatina*. Va explicar amb gran claredat la seva ponència, va afirmar que a Amèrica Llatina encara no existia un sistema universal d'educació i va aportar com a tesi fonamental que majors inversions en educació no significaven un creixement econòmic superior del país, ja que això ha passat a Amèrica Llatina. Hi ha molts altres factors fora del sistema educatiu que



Intervenció de Pablo Gentili



Moment de la inauguració del Seminari Inte

possibiliten la millora de l'economia, i que, a vegades, el desenvolupament educatiu és una conseqüència positiva del creixement econòmic. I també que tenir més anys d'educació i de formació no significava una més gran capacitat per accedir al mercat de treball i va afirmar que això era una gran derrota per als progressistes, i que si l'educació era una inversió, ho era per ser més lliures, per sortir de totes les possibles esclavituds a les quals ens pot sotmetre la globalització neoliberal.

Seguidament Maria Antònia Font va fer la presentació de **Jaume Carbonell**, director de *Cuadernos de Pedagogía*, que va explicar la ponència *Més iguals que diferents. Una política educativa per al segle XXI*, que va començar fent una classificació de les persones segons l'estabilitat del treball que tenen, després va fer una repassada històrica a les lleis d'educació per constatar l'escolarització que possibilitaven i la que realment hi havia, i després va explicar 10 desigualtats existents en l'educació

ternacional cultural i ciutadania



rnacional

actual, especialment en el camp de l'alumnat procedent de la immigració i va acabar afirmant que l'escola sola no pot resoldre ni combatre les desigualtats, que és necessari que es faci una política que aconsegueixi millorar les condicions de vida dels immigrants i una major inversió en l'escola, si no es vol després haver de fer la inversió en presons i policies.

Va començar un debat en el qual ja hi va haver molta participació i varen aparèixer afirmacions interessants com que la inversió en educació és necessària, però no suficient; que el



M. Antònia Font presenta Jaume Carbonell

fracàs en l'informe Pisa era perquè l'escola no ensenyava matemàtiques de la vida quotidiana ni la capacitat d'entendre textos i trobar-los sentit; que manquen campanyes per potenciar la lectura i les biblioteques; que és molt necessària l'educació d'adults; que s'ha d'allargar el temps d'ús de les instal·lacions escolars i esportives i que s'ha de potenciar l'escola pública, cosa que no es fa ni amb la LOE.

L'horabaixa del mateix dia, Tomàs Martínez va anunciar la pròxima ponent, **Isabel Carrillo**, professora de la Universitat de Vic, i ens va explicar el seu currículum. La professora va dissertar sobre el tema *Formació inicial i formació permanent del professorat per a un alumnat divers*. Va apuntar que la diversitat sempre ha existit a l'escola, però ara s'hi ha afegit alumnat amb diferents models de cultura i és el que ha causat desorientació. Que és necessari obrir l'escola a la realitat. També va assenyalar que a la universitat no es fa una formació en funció de les necessitats reals, sinó en funció de les quotes de poder dels implicats. Va criticar l'ensenyament a través de la universitat oberta, que és la que més desercions té i la que es fa a través d'Internet, perquè impedeix el treball en equip. Que les universitats es posen al servei de les empreses i la formació de les Humanitats va a la baixa i que la universitat no educa per preparar persones que puguin educar en la diversitat ni per a una escola inclusiva; també va afirmar que l'educació no iguala i que sempre són els mateixos que no arriben a fer o acabar estudis superiors. Que és necessari canviar el currículum hegemònic i educar en valors. Que s'ha d'educar en la interculturalitat, és a dir, que tots puguin construir la seva identitat. Que l'escola, moltes vegades, en lloc d'incloure,



Isabel Carrillo exposa la ponència

segrega; que s'ha d'educar en la llibertat, per aprendre a compartir i per viure en democràcia i que s'ha de formar futurs mestres que creguin en els drets humans i que puguin aplicar aquests coneixements d'una manera vivencial a l'escola.

Aquí es va obrir un debat que va tractar la temàtica de l'absentisme de part de l'alumnat immigrant, que a vegades era desitjat si eren alumnes difícils, que era necessari baixar la ràtio, que és necessari millorar molts d'aspectes dins i fora de l'escola i que aquesta ha de ser capaç d'educar perquè les persones siguin capaces de viure feliçment.

La darrera sessió del dia va ser una taula rodona sobre el tema *Polítiques educatives per a la convivència*. Pere Polo va presentar els integrants que eren Rafel Bosch, director general de Planificació i Centres de la Conselleria d'Educació; Neus Santaner, secretària general de l'STEI-i; Zohra Laaroussi, mediatra cultural; Manel Perelló, director de l'IES Josep Sureda i Blanes i Damita Pérez, infermera i professora associada de l'Escola d'Infermeria de la UIB.

Pere Polo va introduir la temàtica que s'havia de debatre i va fer unes quantes preguntes: com és possible integrar els immigrants?, quines són les polítiques dels governs per resoldre la



Taula rodona sobre **Polítiques educatives per a la convivència**

situació actual?, com es pot resoldre la problemàtica de la gent mig alfabetitzada i la gent analfabeta?, i cada un dels components va fer les seves intervencions de les quals destaquem: **Rafel Bosch** va presentar xifres d'escolarització d'immigrants i general. Va estar d'acord que el sistema d'escolarització actual no era l'adequat i també es va demanar si l'escolarització immediata era el millor sistema a aplicar. **Zohra Laaroussi** va assegurar que la recepció d'immigrants s'havia de fer des de la voluntat i el respecte i que havia de ser càlida i acollidora i que fan falta molts mediadors culturals i assistents socials per fer un acolliment complet a la família immigrant. **Neus Santaner** va afirmar que el professorat s'havia d'armar de molta valentia per poder fer mínimament una bona tasca de col·laborar a fer ciutadans i ciutadanes. Que s'havia de posar solució a la problemàtica existent o que d'aquí a uns quants anys el problema es pot convertir en irresoluble. **Manel Perelló** va assenyalar que era important aconseguir la identificació de l'alumnat i el professorat en la línia de valors dels centres i que s'havia d'educar en la

dignitat, la justícia i el respecte, a més de treballar conjuntament amb altres escoles, centres de salut, associacions, etc. **Damita Pérez** va contar la seva experiència al centre de salut de Son Gotleu i de tota la problemàtica i estrès que tenen les persones que pertanyen a famílies immigrants, va contar una sèrie d'anècdotes i de les dificultats que han de patir i les solucions que han de proposar per superar el problema lingüístic de comprensió. Va explicar la plataforma que s'havia format entre escoles, centre de salut i associacions, i va afirmar que manquen mediadors culturals i menjadors escolars. Hi va haver més preguntes del moderador i intervencions dels ponents i del públic, que va exposar i preguntar també i només destacaré la intervenció del **director general** que va dir que creia que sí que faltaven mediadors culturals i que s'havien d'aconseguir a través de la Conselleria de Sanitat i dels ajuntaments, i que estava disposat a fer tot el possible perquè les escoles de Son Gotleu que no tenen menjador en puguin tenir i que s'estava elaborant una llei sobre educació d'adults que creia que satisfaria les necessitats existents.

Dimecres, dia 4, a les 10 hores,

Margalida Mas, va exposar el currículum de **Sigfredo Chiroque**, professor i sociòleg, fundador de l'IPP (Institut de Pedagogia Popular de Perú), que va desenvolupar la ponència *L'emigració juvenil: determinacions, conseqüències i perspectives. El cas peruà*. Va especificar que els països que avui són desenvolupats i receptors d'emigrants, no fa massa temps n'havien estat emissors. Va dir que la plata que se'n varen dur els colonitzadors i immigrants espanyols equivaldria avui a 40.000 milions d'euros, i a vegades es pensa que d'alguna manera s'hauria de retornar l'espoli que s'havia comès. Que es feia una associació entre el poder, el color de la pell, l'autoritat i la violència. Va afegir que avui de cada 10 peruans, 3 són immigrants i que a l'Estat espanyol l'any passat hi havia uns 125.000 immigrants peruans. Que de cada dia és més difícil venir pels obstacles que es posen a l'hora d'obtenir el visat. Va exposar els impactes que suposen les migracions tant als països emissors com als receptors, la fuga de professionals i que la vida dels peruans està plena de sofriment i d'esperança. Va asseverar que de cada 100 estudiants peruans, 4 obtenen títol superior i només 0,5 troben treball i que això és una realitat que expulsa. Una de les principals conclusions va ser que els emigrants s'expliquen



Sigfredo Chiroque, fundador de l'Institut de Pedagogia Popular de Perú



per factors d'expulsió del país emissor i factors d'atracció del país receptor. Va afirmar que s'havia de formar en l'interculturalitat, és a dir, en el respecte de cultures i que no s'havia de cercar l'assimilació i que tot ens havia d'unir i res no ens havia de separar. Aquí va començar el debat entre els assistents i només destacaria una frase del ponent sobre com es podia fer per explicar la problemàtica a l'alumnat, quan va dir que es podia fer molta feina perquè els estudiants poguessin tenir consciència sobre les realitats que expulsen i intentassin posar-hi remei.

A darrera hora del matí, Juan Rodríguez va fer la presentació de **Hassan El Koe**, professor a Chefchaouen i membre de l'ONG ATED (Associació per al desenvolupament), que aportava al Seminari,

la ponència *Els joves, l'emigració i l'educació des de la perspectiva marroquina*. Va fer la conferència en francès i l'ajuda d'una traductora intèrpret, Beatriz Quirós. Va exposar que la seva associació pretenia la salvaguarda del medi ambient, fer una sèrie de projectes per a la joventut i introduir-los en el mercat de treball. Va explicar els conflictes dels adolescents, i les dificultats per convertir-se en joves primer i adults després. Va explicar el sistema educatiu des de la independència del Marroc el 1956: la primera arabització, les acadèmies educatives i la creació de la carta nacional de l'educació. Va afirmar que l'educació cultivava el valor de la ciutadania amb drets i deures. Que l'educació familiar estava impregnada per la tradició. Que a vegades s'han donat aliments a les famílies que enviaven



Hassan El Koe explica la ponència

les seves nines a l'escola, i que les dificultats orogràfiques i de llunyania també servien per impedir l'escolarització. Que al nord hi ha un 80% de dones analfabetes i que s'ha intentat resoldre el problema. Va concloure que els joves no tenen accés ple a l'educació ni als instituts, ni als col·legis ni a la universitat, que tenen una concepció negativa d'ells mateixos i que això fomenta l'emi-



GLOBATEL, assessor de les telecomunicacions de l'STEI-i, líders en el sector de telecomunicacions en:

- Centraletes telefòniques (distribuïdor oficial de Panasonic)
- Xarxes estructurades
- Ample de banda (Imds) simètric
- Operadors de telefonia fixa (accés directe, accés indirecte)
- Telefonia mòbil
- Xarxa intel·ligent (sms 807 902)

 **GlobaTEL**
SERVEIS INTEGRALS DE TELEFONIA

Per contactar
902 999 696

www.globatel.net



gració. Que la migració és fomentada per la concepció errònia del món occidental, per la propaganda i per la influència de les generacions anteriors immigrants. Va proposar que l'Estat espanyol deixàs de ser policia d'Europa. Que els dos països fessin una comissió per estudiar la problemàtica actual, combatre les màfies existents i que s'aconseguís arrelar els joves als seus llocs d'origen a través de condicions favorables i una vida social estable. Després es va procedir al debat i a les intervencions del públic assistent i davant una pregunta sobre el cultiu de la planta que produeix el haixís a la regió de Rif, va indicar que el cultiu d'aquesta planta produïa molt més que el cultiu de qualsevol altre producte agrícola i que s'havien de cercar alternatives i que els estrangers eren els que anaven a fumar-lo i sobre per què no es preparava el país per al turisme, va contestar que s'estava fent.

A primera hora de l'horabaixa Àngels Cardona va presentar Margalida Tarabini, doctora en Dret i professora de la UIB, i Àlex Miquel, professor del Departament de Filosofia i Treball Social de la UIB, que varen exposar la ponència *Immigració, treball i ciutadania: Un recorregut històric i normatiu a l'Estat espanyol*.

Margarita Tarabini va expressar la necessitat d'una regulació supranacional, ja que la UE incideix en la immigració i la seva regulació com a control i no com a defensa dels seus drets. Després va anar explicant les idees principals de la Llei d'estrangeria, de les quals destaquem que no es poden cercar solucions estatals a un fenomen mundial. També va explicar els requisits per poder treballar a l'Estat espanyol, tant si l'estranger no es troba a Espanya, si s'hi troba a l'empara d'una autoritza-

ció de residència, com si s'hi troba sense papers. També va anar desgranant les diferències que existien amb els immigrants i els ciutadans normals a partir d'un estatut jurídic i treball dels estrangers en situació regular i en situació irregular, quant a drets i deures. I va acabar afirmant que el sistema necessita immigrants invisibles, ciutadans que puguin ser explotats.

Àlex Miquel va aportar el nombre d'immigrants estrangers que hi a les Illes, els comunitaris i els no comunitaris i després va parlar de la discriminació laboral, que passava des d'una seguretat total com és el cas dels funcionaris o la gent que té contractes fixos, passant per la manca d'estabilitat dels fixos discontinus, fins arribar als vertaders discriminats que són els treballadors amb precari, contractes temporals no segurs i sense contracte. Va seguir tractant el tema de la discriminació racial directa i indirecta, amb treballs iguals i salaris més baixos i desproveïts de qualsevol mena de drets. Va remarcar que el sistema actual cercava persones que no tenguessin drets i retallar-los als qui en tenen i va posar exemples. Va parlar també que els immigrants de diferents llocs han estat considerats bons treballadors sempre que han acceptat treballs en condicions desavantatjoses, quan hi ha hagut

conflictes ha canviat la consideració dels immigrants, cas d'"El Ejido". Àngels Cardona va parlar de la discriminació de la dona, de la seva invisibilitat i de les xarxes de prostitució. Es va assegurar que el mercat és discriminatori, ja que a treballs iguals les dones cobren menys. Hi ha elements diferenciadors per nacionalitats i per gèneres.

La darrera sessió del segon dia va ser una altra taula rodona sobre el tema *Vivències de l'emigració*. Fernanda Caro va presentar els participants que eren Jaime Zambrano, batxiller de Colòmbia; Rachid Faraj, llicenciat en Filologia Hispànica de Marroc; Madiop Diagne, llicenciat en Filologia Hispànica de Senegal i Rosario Rodríguez Coelho, llicenciada en Biologia d'Hondures. Havia començat la sessió amb un fragment de la cançó *Corrantes de l'exili* de Lluís Llach i **Fernanda Caro** va explicar que l'objectiu d'aquesta taula rodona era donar cara i veu a la immigració i remoure les consciències davant una realitat que expulsa, segons paraules del peruà Sigfredo Chiroque. **Rosario Rodríguez** va explicar part de la seva biografia i les dificultats per les quals havia hagut de passar i que essent llicenciada en Biologia i estant a punt de fer el doctorat, treballava en serveis domèstics. Va dir que ho havia passat molt malament, que l'havien explotada, li havien robat i que ella només volia educar els seus dos fills i tornar-se'n al seu país. **Jaime Zambrano** va dir que havia hagut d'abandonar Colòmbia, perquè era una persona incòmoda allà mentre feia el primer curs de Dret, i que l'havien amenaçat d'assassinar-lo si no se n'anava i havia hagut de partir. Va explicar que la seva condició



Un moment de la ponència de Margarita Tarabini i Àlex Miquel



Taula rodona sobre **Vivències de l'emigració**

d'exiliat havia estat un greu obstacle per trobar feina. També va assegurar que havia tengut molts de problemes i poques ajudes a excepció de la moderadora quan era consellera de Benestar Social

amb el Pacte de Progrés. **Madiop Diagne** va explicar que cada vegada que retornava al seu país ho trobava tot canviat, el territori, les persones de la família i ell mateix. Va contar una anècdota de l'amo

d'un bar de s'Arenal que el treia defora perquè ell, que és negre, demanava un tallat, en lloc d'"un cortado" i va explicar que això era un complex que tenien molts indígenes que no s'atreuen a parlar la seva llengua i no podien consentir que els la parlàs un immigrant. També va afirmar que ells eren d'aquí com els altres i que podien defensar la terra, estar contra les autopistes i a favor del català tant com qualsevol i que se sentia un ciutadà d'aquí i exigia els mateixos drets. **Rachid Faraj** va explicar que veia que el primer i el tercer món es troben de cada dia més distanciats. Que per fer grans obres com el pla Mirall s'havia acudit a la gent del nord d'Àfrica i quan no se'ls havia necessitat els havien deixat



Sairpa S.L.
indústria gràfica de calvià

binder MAR
MANIPULADOS

Soluciones en impressió

DISSENY GRÀFIC - IMPRESSIÓ EN OFFSET
PLEGATS EN GENERAL - REVISTES COSIDES EN GRAPA
ENQUADERNACIÓ DE LLIBRES I CATÀLEGS EN RÚSTICA



C/. Illes Balears, 26 ■ 07180 Pol. Ind. Son Bugadelles (Santa Ponça - Calvià)
Tel 971 69 76 76 - 971 69 92 67 ■ Fax 971 69 76 79
E-mail sairpa@terra.es



abandonats. Va afirmar que s'havien fet centres d'immigrants per mantenir-los separats i que també s'havia volgut fer una presó per a ells i que els mitjans de comunicació creaven massa vegades alarma social contra els immigrants. A partir d'aquests moments es va obrir un debat entre els membres de la taula i els assistents i tothom va estar d'acord que era necessari donar-los la benvinguda i atorgar-los tots els drets que tenen les persones d'aquí com a ciutadans, ja que la ciutadania neix a partir de la democràcia. Hi va haver intervencions més optimistes i més pessimistes, però tothom va estar d'acord que els immigrants no havien d'haver d'agrair que se'ls hagués proporcionat feina perquè ells també havien proporcionat el seu treball i que era un dret que tenien, i que ells havien complert el seu deure.

Dijous, dia 5, a les 10 hores, Fernanda Caro va presentar el ponent **Bernat Riutort**, professor de Filosofia Política de la UIB, que va parlar sobre *Democràcia i ciutadania*. Va afirmar que la democràcia és un sistema de regles per poder prendre una decisió col·lectiva sobre un tema que ens afecta i que aquesta decisió es pren quan eren una majoria els afectats que l'acceptaven. De totes maneres va dir que això es complicava i al final eren unes elits les que dominaven la situació i tenien el poder. Va fer una mica d'història de com havia anat evolucionant i canviant la democràcia a través del temps. Va afirmar que les associacions internacionals no són gens democràtiques. I que la democràcia implica ciutadania, és a dir, els drets i els deures de les persones dins les col·lectivitats. Va parlar de drets individuals, de



Bernat Riutort exposa la ponència

propietat, culturals, ecològics, democràtics, etc. L'Estat està obligat a garantir els drets, però si aquest perd poder, com passa actualment, els garanteix menys. En aquests moments qui té molt de poder és el mercat. Quan hi ha hagut grans crisis econòmiques els drets de propietat han agafat més impuls que els socials. Va acabar la seva intervenció dient que en aquests moments d'acomodació neoliberal es van buidant els drets socials i polítics i que la ciutadania s'està empobrint. Aquí va començar el debat i es va demanar quina possibilitat tenen els ciutadans a través de la participació de poder canviar la situació. El ponent va afirmar que la participació era clau per actuar entre dominants i dominats, però que el poder del capital era immens. També se li va demanar quina possibilitat hi havia de controlar el capital. Bernat Riutort va contestar que era molt difícil, que s'haurien d'eliminar els paradisos fiscals, posar taxes Tobin, canviar les grans poderoses institucions: FMI, OMC, BM, etc., però que era molt difícil. Un assistent va demanar quin era el futur de la democràcia i què podien fer els sindicats i els partits. El ponent va dir que no tenia resposta per a això, encara que va parlar sobre les possibilitats de refermar la democràcia. També es va incidir en el que havia explicat el ponent, ja que la LOE retallava la

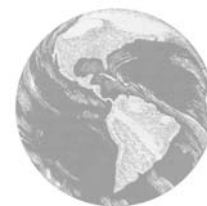
democràcia a l'escola en l'elecció de director i en els consells escolars. El ponent va acabar insistint que els partits es mouen quan les societats es mobilitzen.

La segona intervenció del dia la va fer **Marcos Roitman**, professor de la Universitat Complutense de Madrid, que defensava la ponència *A la recerca de la ciutadania perduda: consumidors o ciutadans*. Va ser presentat per Sebastià Serra que va afirmar que ens trobàvem davant un transgressor i va parlar d'un dels seus llibres en el qual s'ha explicat el socialconformisme.

Marcos Roitman va anar explicant si érem consumidors o ciutadans o si érem les dues coses. Ho va explicar a través de l'ús figurat del llenguatge. Va dir que a menys democràcia existia un llenguatge de mínims per creure que vivim en democràcia. Va anar repetint més de deu vegades durant la seva xerrada que "enunciar un problema no significa que s'estigui d'acord amb ell". Va explicar que no tenia res a veure la crítica amb l'argumentació. Va comparar les eleccions amb els productes d'un mercat. Només ens preocupam que siguin netes i per això posam apoderats que vigilin, igual que només ens preocupam que hi hagi molts productes als expositors, però llavors no vigilam si els elegits exerceixen el poder democràticament, igualment que no



Marcos Roitman: "Enunciar un problema no significa que s'estigui d'acord amb ell."



avaluam si els productes del mercat són saludables. Va afirmar taxativament que no hi podia haver gent d'esquerrers que fos progressista, ja que la idea de progrés era liberal; els liberals podien ser progressistes o conservadors, però els esquerrans només podien ser evolucionistes. Va seguir dient que existia un sistema de llibertats individuals i de propietat, però que no hi havia democràcia. Que la democràcia és una pràctica social de control del poder i que si no s'exercita, no existeix. Que la democràcia és conflicte i no consens. Que l'opinió pública no existeix, sinó que ens la fabriquen, que el mercat ho és tot i que elimina la política. Que el mercat ens iguala en l'àmbit del consum. Que el mínim de la democràcia es troba en el mercat i per això el ciutadà es converteix en consumidor. Que no es permet fer vagues o es demanen serveis mínims per no perjudicar els consumidors. Que no ens agrada ser demòcrates, preferim ser covards i socialconformistes.

Després d'algunes intervencions del públic, el ponent va afirmar que l'expressió dels fòrums "un altre món és possible", no era gens adequada i que havia de ser "un altre món és necessari", ja que és necessari canviar la nostra conducta, el nostre comportament. Va assegurar que hem perdut el concepte de dignitat humana, que no ens hem de sentir culpables, sinó responsables i que el socialconformista és covard perquè no exerceix, no vol treballar la consciència.

A primera hora de l'horabaixa Joana Gual, professora de la UIB, va presentar **Antoni Tarabini**, sociòleg i president de GADES, que havia d'exposar la ponència *És possible conviure diverses cultures?* El ponent va explicar que es tracta de veure si som capaços de dissenyar un projecte comú des de la diferència, ja que la diferència és



Un moment de la intervenció d'Antoni Tarabini

part consubstancial de les persones. Després es va referir als conceptes de multiculturalitat i interculturalitat i va explicar que era aquest darrer el que s'havia d'aplicar a la immigració. Va explicar que als immigrants se'ls exigia tots els deures, però no se'ls concedia tots els drets. I va explicar aquestes qüestions: el tractament incorrecte dels mitjans de comunicació, que estiguessin escolaritzats a les mateixes escoles, que no poguessin votar, etc. Va dir que es necessiten mediadors culturals per gestionar la diferència i que a Palma no n'hi havia cap, perquè els governants no tenien voluntat per resoldre aquesta problemàtica. Va explicar que hi havia conflictes latents que podien rebentar en qualsevol moment i va senyalar la zona de Pere Garau, com un d'aquests llocs conflictius. Aquí va començar el debat on es va assegurar que el futur era incert i molt negre i que per resoldre'l és necessari que la societat civil s'hi impliqui. Va sorgir una pregunta sobre la discriminació que havia existit amb els jueus i hi va haver unes quantes intervencions que varen explicar les seves vivències i experiències de la infància respecte del tema. Hi va haver intervencions que varen assegurar que si ens hi implicàvem els problemes existents es podien resoldre, però que els polítics no fan res per aconseguir-ho. El ponent va acabar la seva

intervenció amb un toc d'optimisme i va dir que havíem de tirar endavant i que si ens ho proposàvem, ho aconseguiríem.

La darrera sessió del Seminari Internacional va ser una altra taula rodona sobre el tema *Quins són els límits de la ciutadania?* Biel Caldentey, secretari d'Acció Sindical i Comunicació de l'STEI-i, va presentar els participants que eren Mercè Amer, representant de la Delegació del Govern a les Illes Balears; Carles Manera, professor d'Economia de la UIB; Ferran Gomila, advocat laboralista i Francesca Salvà, vicerectora de Relacions Internacionals de la UIB. **Biel Caldentey** després de fer la presentació va fer una pregunta per a tots els participants. Si en un món globalitzat, les mercaderies i els capitals tenen tants moviments, per què les persones no tenien els mateixos drets a moure's? **Carles Manera** va respondre des de l'Economia que és el seu camp de coneixement. Va afirmar que no era un antiglobalització, però que desijava una globalització més completa, justa i solidària, i, per això va indicar que les mercaderies no podien circular de sud a nord, i que això hauria de poder ocórrer. **Mercè Amer** va indicar que en una educació intercultural s'havia de permetre el diàleg, el respecte als altres i que s'havien d'establir unes normes bàsiques de convivència. Sobre la LOE va dir que era una llei de participació i debat i que tots els alumnes tenien els mateixos drets, tant els nouvinguts com els d'aquí. Després d'haver xerrat de la LOE i d'educació es va disposar a contestar la pregunta del moderador i va dir que els polítics no hi tenien massa interès i que havia d'existir un equilibri econòmic, social i mediambiental. **Francesca Salvà** va parlar de les universitats i dels principis democràtics.



Taula rodona sobre **Quins son els límits de la ciutadania?**

tics, d'igualtat i llibertat de les persones que plantejaven. Va anar fent una mica d'història per situar tot el que volen fer respecte de la diversitat cultural, els canvis en els plans d'estudis, en les assignatures, etc. Finalment va parlar de la formació en valors i actituds que preconitzaven. Va afirmar que la UIB dedicava el 0,7% de del seu pressupost a la cooperació i que tenen estudiants fent pràctiques a països del Sud i que tenen una responsabilitat molt gran sobre diversitat cultural i immigració. **Ferran Gomila** va començar definint el concepte de ciutadania i va aprofitar per dir que l'immigrant no era considerat un ciutadà perquè no li reconeixien el dret de ciutadania, ni aquí ni al seu país. Va afirmar que entre els partits polítics que s'alternen en el poder a l'Estat espanyol no hi ha diferències de plantejament econòmic, però els dos tenen potestat per privar de drets polítics els ciutadans. Va assegurar que dos vots no eren igual, que no es podia comparar el vot d'un gran banquer amb el d'un ciutadà normal. També va dir en la línia d'altres ponents del Seminari, que en un món globalitzat una persona no té cap dret, només és un client i un usuari i es va declarar antiglobalització.

Després el moderador va voler fer una pregunta a cada participant, però només va tenir temps de fer-les als dos primers, i a continuació es va obrir el darrer debat amb el públic assistent. Destacam unes quantes

frases que es varen dir: que no s'haurien de formar guetos ni a les aules, ni a les escoles, ni als pobles, ni a les ciutats; que la informació dels mitjans està molt manipulada; que l'estudi de les causes de l'expulsió que fa que les persones immigrin és molt important; que si es vol que el món globalitzat sigui més just s'hi ha de donar entrada als països del Tercer Món; que si no es deixa de viure a costa dels països pobres, el món pot acabar amb l'espècie humana i que s'ha de pensar ja en un altre model energètic.

I aquí el moderador va donar les gràcies als assistents, va desitjar que els coneixements adquirits poguessin donar els seus fruits i varen acabar els actes del Seminari Internacional.■

Text: Joan Lladonet

Fotos: Ramon Mondéjar i Pere Polo

ESTIU 2005

TUNÏCIA, vol directe des de Palma 397 €

JORDÀNIA, vol directe des de Palma 899 €

XINA, vol directe des de Madrid:

EstanÀa a PEQUÏN, 7 nits 1.100 €

EstanÀa a XANGAI, 7 nits 1.120 €

Capitals de XINA -tour regular- 1.790 €

Especial ESCANDINÀVIA, des de Madrid i Barcelona:

COPENHAGUEN-OSLO-FIORDS, 7 nits 1.125 €

ESTOCOLM - OSLO - FIORDS, 7 nits 1.295 €

OSLO - Regne dels fiords, 7 nits 1.375 €

Preus vàlids per a unes determinades dates.

No inclosos els enllaços des de Palma.

No incloses taxes ni visats.

Més informació:



**Viajes
MARTEL S.A.**

Viatges Martel, carrer Oms, 50 Tel.: 971723842 / ventas@viajesmartel.com